

EDITORIAL / 3

STUDIE A ČLÁNKY

JAROSLAV PAŽOUT – „Chceme světo!
Chceme studovat!“ / 4

Demonstrace studentů z vysokoškolských kolejí
v Praze na Strahově 31. října 1967

PETR CAJTHAML – Operace „Lyautey“ / 14

PAVLÍNA FORMÁNKOVÁ – Kampaň
proti „americkému brouku“
a její politické souvislosti / 22

IVANA KOUTSKÁ – Únor 1948
a perzekuce zaměstnanců
ministerstva zahraničních věcí / 39

MICHAL STEHLÍK – „Je vhodná doba
se s nimi vypořádat...“ / 53
Úloha církevních oddělení Krajského národního výboru
Jihlava a Okresního národního výboru
Moravské Budějovice v případě Babice v roce 1951

PAVEL ŽÁČEK – „Drtina v Plzni:
Pokus o organizování
reakční mocenské akce“ / 60
Prověřování jedné fámy na pozadí reorganizace
ministerstva vnitřních věcí v letech 1947–1948

STRUKTURY MOCI

LADISLAV KUDRNA – Vojenské obranné
zpravodajství (1945–1950) / 76
Vývoj, organizační struktury, personální obsazení

TOMÁŠ BURSÍK – ALENA ŠIMÁNKOVÁ
– Téma třídní justice v období 1948–1952 / 90

ROZHOVOR

PETR BLAŽEK – Jak jsem
vyrůstal za železnou oponou / 96
Rozhovor s Petrem Síssem

DOKUMENTY

PETR BLAŽEK – Únorový převrat pohledem
Ústředny StB při ministerstvu vnitřních věcí / 102

OBJEKTIVEM TAJNÉ POLICIE

PETR BLAŽEK – VLADIMÍR BOSÁK
– Akce „Alfa 1“ / 116
Sledování bývalého generálního tajemníka ÚV KSČ
Miloše Jakeše v prosinci 1989

ZABAVENO!

PETR KOURA – VÍTĚZSLAV SOMMER
– „Ve vládě s komunisty
nebudeme mít žádný vliv“ / 131
Deníkové záznamy profesora Zdeňka Pešky z let 1945–1948

VĚZEŇSKÁ ZAŘÍZENÍ

PETR KOURA – „Je to vůbec nemyslitelné,
že něco takového
se může ve 20. století stát“ / 155
Pankrácká „sekyrárna“ neboli oddělení II A

MÍSTA PAMĚTI

PETR BLAŽEK – Pamětní deska
na studentskou demonstraci 25. února 1948 / 162

PRO TOTALITU

LUKÁŠ CVRČEK – Jozef Lenárt
– příběh dlouhé kariéry / 167

PROTI TOTALITĚ

PROKOP TOMEK – Hrdina odboje
Rudolf Krzák agentem CIA? / 174

ZAPOMENUTÁ SLOVA

JAROSLAV SUK – Výjezdní doložka
aneb „pachatel jako
československý občan“ / 182

PŘÍBĚHY 20. STOLETÍ

JAN HORNÍK – „Každý nese svůj kříž“ / 183
Portrét plukovníka Luboše Hrušky, tvůrce
meditační zahrady Památník obětem zla

FÓRUM / 191

PŘEDSTAVUJEME

PETR BLAŽEK – Ústav
pro studium totalitních režimů / 198

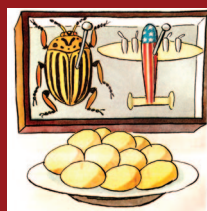
VÝSTAVY A KONFERENCE / 202

RECENZE / 208

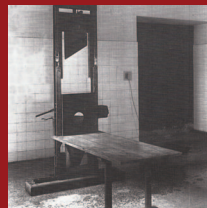
ANOTACE / 212

SUMMARIES / 214

NA OKRAJ / 216

Kampaň proti
„americkému brouku“
a její politické souvislosti / 22

„Je to vůbec nemyslitelné,
že něco takového se může
ve 20. století stát“ / 155
Pankrácká „sekyrárna“
neboli oddělení II A

Jak jsem vyrůstal
za železnou oponou / 96
Rozhovor s Petrem Síssem

„Každý nese svůj kříž“ / 183
Portrét plukovníka Luboše Hrušky,
tvůrce meditační zahrady
Památník obětem zla

pd 01

Paměť a dějiny – čtvrtletník, ročník II, číslo 1 – Vydává Odbor archiv bezpečnostních složek Ministerstva vnitřních věcí České republiky. **Redakce:** Pavel Žáček (ředitel OABS), Petr Koura (vedoucí redaktor), Petr Blažek (vedoucí oddělení výzkumu), Tomáš Bursík, Pavlína Formánková, Pavlína Zápotocká (editorka), Rita Kindlerová (jazyková korektura). **Obrazová redakce:** Stanislava Vodičková (vedoucí), Vladimír Bosák, Zdeňka Plíhalová, Patrik Virkner. **Grafická úprava:** Klára Hegerová **Sazba:** Stanislava Vodičková. **Překlady resumé/Summaries translated by** Hynek Zlatník a Steve Coleman. **Poštovní adresa redakce:** Havelkova 2, Praha 3, 130 00, e-mail: pametadejiny@ustrcr.cz. **Tisk:** Tiskárna Ministerstva vnitřních věcí, p. o., Bartůňkova 4, 149 00 Praha 4

Paměť a dějiny využívá obrazového materiálu agentury ČTK a fondů těchto archivů: Archiv bezpečnostních složek (ABS), Archiv Českého vysokého učení technického (A ČVUT), Archiv Ministerstva zahraničních věcí (AMZV), Archiv nakladatelství Labyrint, Archiv Národního muzea (ANM), Archiv občanského sdružení Post Bellum, Archiv Parlamentu ČR (APČR), Libri Prohibiti, Národní archiv (NA), odbor personální evidence MNO, soukromé archivy J. Čvančary a P. Hrušky, Vojenský ústřední archiv (VUA).

Náklad: 3000 výtisků – Neproděné – ISSN 1802-8241 – © Odbor archiv bezpečnostních složek Ministerstva vnitřních věcí České republiky. Přetiskování jakýchkoli materiálů, textů a zveřejňování fotografií či dokumentů pouze se souhlasem redakce. Ministerstvo vnitřních věcí – Odbor archiv bezpečnostních složek využívá zpravodajství z databází ČTK, jejichž obsah je chráněn autorským zákonem. Přepis, šíření, či další zpřístupňování tohoto obsahu či jeho části veřejnosti, a to jakýmkoliv způsobem, je bez předchozího souhlasu ČTK výslovně zakázáno. © 2008 – The Associated Press (AP) – všechna práva vyhrazena. Materiály agentury AP nesmí být dále publikovány, vysílány, přepisovány nebo redistribuovány.